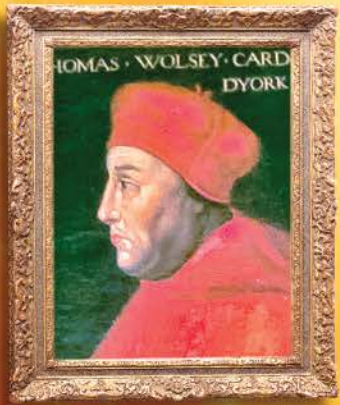

چهارشنبه

فرهنگ، هنر و رسانه
دوشنبه

نوزایی شیطان

عصر رنسانس اگرچه از منظر عموم، نوزایی فرهنگ غرب تلقی می‌شود اما در دید کلی تر، نفوذ تفکر یهودی سامری با خاندان مدیچی برای تغییر در دین مسیحیت را شاهد هستیم

« صفحه ۸

مدرنیته غربی را یک ریال هم قبول ندارم

عباس قیقبادی می‌گوید مدرن شدن غربی را قبول ندارد و شعر فارسی باید به سنت‌های ادبی خود وفادار باشد

« صفحه ۱۱

تضاد سینما و سیاست در ترکیه

سینمای ترکیه به همراه دیگر کشورهای غرب آسیا به دنبال بازار مشترک اسلامی برای سرمایه‌گذاری هستند

« صفحه ۱۰

برای یادگیری هیچ وقت دیر نیست

برنامه شبکه آموزش با اجرای شعله قهرمانی از رسیدن به زبان مشترک میان اعضای خانواده می‌گوید

« صفحه ۶

چهارشنبه‌نویشته‌ها

جشنواره ضدصهیونیستی فجر

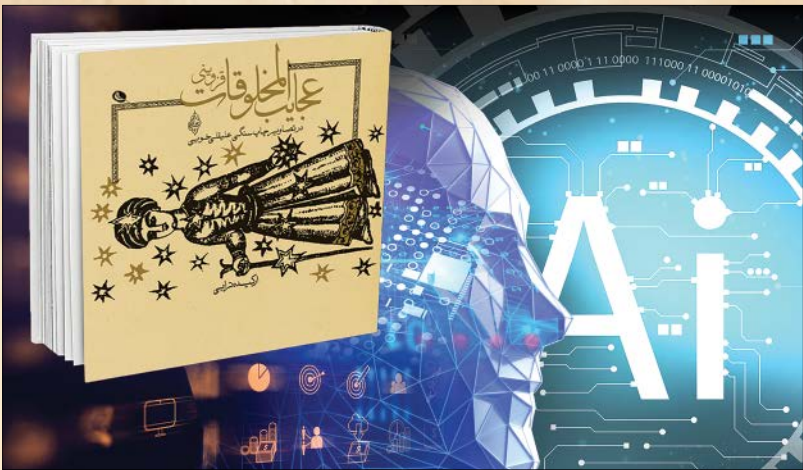
در آستانه جشنواره فیلم فجر بایسته است در راستای دغدغه‌ها و موضع‌گیری‌های سران نظام، از سوی معاون محترم سینمایی، آقای رائف فریدزاده بخشی در این جشنواره جهانی با عنوان استکبارستیزی و صهیونیسم‌ستیزی طراحی، معرفی و راه‌اندازی شود.در راستای این پیشنهاد به چند نکته باید توجه داشت. اسرائیل که پس از جنگ دوم جهانی به‌عنوان یک کشور در عرصه سیاسی ظاهر شد، همواره در کشتارهای دسته‌جمعی مردم فلسطین و جنگ افروزی‌های متعدد و دست‌اندازی‌های خصمانه در دیگر کشورها از همسایه‌ها تا کشورهای قاره‌های دیگر، نقش بسزایی داشته که در راستای مطامع و منافع آمریکا و اروپا به چنین جنایت‌هایی دست زده است. از این‌رو بایسته است مخاطبان به شناخت شفاف‌تر و دقیق‌تری از اسرائیل و همچنین بزرگ‌ترین پشتیبانش، یعنی آمریکا برسند. ضرورت نخست، شناخت برنامه‌ها و طرح‌های گذشته و جاری این رژیم غاصب در خاورمیانه و جهان است و پیگیری چرایی و بررسی و شناسایی اهداف و نتایجی که این رژیم از کاربردی‌کردن چنین توطئه‌ها و برنامه‌های حیل‌گرانه در نظر دارد. ضروری است معاونت سینمایی برای چنین پژوهش گسترده‌ای، سیاست‌هایی را در پیش گیرد تا زمینه‌ای مناسب برای فعالیت‌های حرفه‌ای هنرمندان فراهم آید و آثار مخاطب‌پذیر با شگردهای خلاقانه تولید شود. در اینجا باید به‌مصوبه مجلس درباره پشتیبانی از ساخت فیلم‌های فاخر اشاره شود که در قدم اول، مقوله فیلم‌نامه‌را شامل می‌شود. این سیاست‌ها و حمایت‌ها باید به‌گونه‌ای باشد که هنرمندان، فیلم‌نامه‌نویسان و سینماگران مولف را به این سمت وسو سوق دهد تا آثاری پدید آید که ضمن دارا بودن شأن هنری، به‌دور از مستقیم‌گویی و شعارزدگی، دارای مفاهیم ضمنی عمیق و مؤثر استکبارستیزانه و صهیونیسم‌ستیزی باشد. سوبه دیگر این کار همانا بهره‌بردن از آثار هنرمندان دیگر کشورهاست؛ یعنی نویسندگان، کارگردان‌ها، سینماگران و آثاری را که دغدغه‌شان پرداختن به مقوله استکبارستیزی و صهیونیسم‌ستیزی است، در بخشی مناسب و شایسته از جشنواره فیلم فجر بگنجانند. همچنین ضمن ایجاد زمینه‌های مناسب ارتباط با آنها و بخش فیلم‌های‌شان در کشور به همکاری و تعامل سازنده این هنرمندان با سینماگران و هنرمندان کشورمان سامان داده شود تا این تعامل‌های حرفه‌ای به انتقال تجربه‌ها و همکاری برای آفرینش آثار فاخر و چشمگیر بینجامد. معاونت سینمایی همچنین می‌تواند با برگزاری نشست‌هایی حضوری یا برخط، یعنی از رهگذر فضای مجازی به تشریح دغدغه‌ها و چشم‌اندازهای این معاونت برای نویسندگان و کارگردان‌های مولف بپردازد. ما باید در این زمینه سرمایه‌گذاری کنیم و چشم‌انداز تلاش‌های‌مان آینده‌نگرانه و راهبردی باشد. چنانچه زف‌تر به موضوع مورد بحث بنگریم؛ آثار تولیدی و آفرینش‌های هنری می‌تواند هم گذشته تاریخی را پوشش دهد و هم مسائل آینده منطقه را فراگیرد. مثلاً کاوش دربارهٔ ۲۰۰ ساله نبرد‌های صلیبی؛ چرایی رخ‌دادن‌شان، مسائل فی‌مابین مسلمانان و مسیحیان به‌ویژه جایگاه و نقش پیدائوپنهان صهیونیست‌ها در آن جنگ‌های طولانی، اهداف‌شان، طرح‌ها و کوشش‌های‌شان در آن جنگ افروزی‌ها از اهم مسائلی است که باید مدنظر قرار گیرد. درباره برنامه‌هایی با چشم‌انداز آینده نیز، لازم است با تبیین و روشنگری مسأله بنیادین موعود به ساخت آثاری جذاب پرداخت که از زمینه‌سازی‌ها برای ظهور حضرت مهدی (عج) تا نقش مخرب و منافقانه یهود صهیونی در فرآیندهای آخر زمانی و... را در این آینده‌پژوهی تبیین کرد. با توجه به این‌که دیوان دادگستری لاهه از نتانیابوو گالانت به‌عنوان جنایتکار جنگی نام برده، خواهشمندم که معاونت محترم در این باره حساسیت ویژه به خرج دهد و این مهم را، از اولویت‌های تولید اثر بشمارد. همچنین برای این‌که کوشش‌ها و زحمات دولت و رئیس‌جمهور محترم هدر نرود، بایستی در این زمینه کار فرهنگی کرد. از معاونت سینمایی خواستاریم که به دغدغه‌های آقای پزشک‌یان و دولت محترم با انجام کار فرهنگی، عمق و غنای بیشتری ببخشد. ان‌شاءا... به این دغدغه‌ها بها دهند و برای شکل‌گیری و انجام این فعالیت‌ها تا رسیدن به مرحله تأثیر و بهره‌برداری، فضای مناسب فراهم بیاورند.

علیرضا سرخیش
مدیر پروژه شکر سینما

از سیمرغ تا هوش مصنوعی؛ چگونه فناوری مفهوم شگفتی را بازتعریف می‌کند؟

گذری از عجایب المخلوقات به انقلاب‌های علمی

شاعران و نویسندگان: عجایب‌نویس

قزوینی در بخش مردم‌شناسی و انسان‌شناسی از قومی صحبت می‌کند که «در بعض جزایر بحر صین باشند و ایشان را سر نیست و چشم و سر و روی ایشان بر سیئه است و چنین شنیدم که یکی از ایشان به رسالت آمده به قوم تتر.» و در کنار آن از قومی دیگری می‌گوید که بدنی همانند انسان دارند و سرشان همچون حیوانات درنده و برخی دیگر سری مانند شتر و شیر دارند. او درباره جمجمه انسان می‌گوید که اگر آن را «در زمینی نهند، پلنگ بگیرد.» نویسنده عجایب‌المخلوقات در بخش گیاه‌شناسی کتاب خود از روشی سخن می‌گوید که می‌توان به‌وسیله آن درختی که بار نمی‌آورد را تهدید به قطع شدن کرد که تا سال دیگر میوه دهد. و این روش بدین شکل است که مردی باتیر به درخت نزدیک شود و قصد قطع کردن آن درخت را کند ولی مرد دیگری مانع او می‌شود و او می‌خواهد یک سال دیگر صبر کند و درخت سال دیگر میوه می‌دهد و او به خارق‌العاده، دلیل بار معنایی خاص خود، برای عجایب‌نویسان، شاعران و نویسندگان جذابیت ویژه‌ای داشته و به آنها امکان داده تا به شیوه‌ای بدیع و تأثیرگذار به توصیف پدیده‌ها و مفاهیم بپردازند. در طی زمان مفهوم این واژه در ادب فارسی با یک مفهوم صرفاً شگفت‌انگیز و ناشناخته، به تدریج به مفهومی گسترده‌تر تبدیل شده که شامل پدیده‌های خارق‌العاده، اساطیری و حتی علمی شده است. عجایب‌نگاران با خلق آثاری مانند عجایب‌المخلوقات، تأثیر قابل توجهی بر گسترش و پیچیده‌تر شدن مفهوم عجیب در زبان فارسی داشتند. آنها با تلفیق دانش‌های مختلف آن زمان مانند کیهان‌شناسی، جغرافیا و زمین‌شناسی با خرافات و اساطیر، تصویری پیچیده و جذاب از جهان ارائه دادند و با آفرینش عجایب‌نامه‌ها بر

ناشناخته‌است و انسان نمی‌تواند آن را درک کند یا به‌طور کامل شناخته‌شده نیست و تنها برخی از جزئیات آن شناخته‌شده است. او در اثر خود هم به واقعیات پرداخته و هم به موضوعات علمی.

از سیمرغ تا پرنده آتشین

قزوینی در بخش‌هایی از کتاب خود به پیشه توصیف پدیده‌ها ، موجودات شگفت‌انگیز و نادر جهان اشتغال ورزیده، موجودات افسانه‌ای، وقایع طبیعی و غیرمعمول و شگفتی‌های جغرافیایی و طبیعی را به تصویر کشیده است. او در بخش جانورشناسی از صید ماهی‌ای سخن می‌گوید «به غایت بزرگ و او را به رسن‌ها و قلاب‌ها به ساحل کشیدند و از گوش او کبیرکی بیرون آمد خوب‌صورت و سرخ و سفید که موهای دراز داشت....» سیمرغ با عنفا بخش دیگری از این کتاب است. به باور قزوینی، این حیوان بسیار بیش از آفرینش آدم ابوالبشر بدون تولید مثل زندگی کرده، نخستین و قدرتمندترین پرنده بوده است و از آنجایی که پرنده‌ای خردمند محسوب می‌شود، هشدارها و نصایح اخلاقی می‌دهد. به باور او، سیمرغ در زمان سلیمان (ع) نیز حضور داشته و مورد احترام وی بوده است. او در این کتاب از هما یاد می‌کند که اگر بر سر کسی بنشیند، به پادشاهی می‌رسد و سمندر را نام می‌برد که «پرنده‌ای آتشین» است و از زمان حضرت محمد (ص) دیده نشده است. سپس از غول می‌گوید که «کسی که سفر کند تنها در بیابان‌ها به شب معترض او شود و خواهد که او را از راه بیفکند....» و به نقل از کسانی که غول را دیده‌اند، او را سرتا پا بر شکل انسان و از ناف تا آخر بر شکل اسب» است.

هما شورام‌بخت
آرکوه فرهنگ و هنر

مفهوم «عجیب» به عنوان یک مفهوم پیویا و درحال تغییر، همواره با پیشرفت علم و فناوری همراه بوده است. این واژه از گذشته‌ای دور وارد زبان فارسی شده و دیگران را تارک نکرده است. شاعران قرون اولیه هجری قمری در آثار خود کمتر کلمه عجیب یا حتی غریب را به‌کار برده‌اند. در میان این شاعران کاربست رشیدالدین و طوطا، شاعر دربار خوارزمشاهیان از کلمه عجیب بسیار درخرو توجه است؛ چو از حقیقه مینای چرخ سقلاطون/ نهفته گشت علامات چتر آینه‌گون/ ز نقش‌های عجیب و ز شکل‌های غریب/ صحیفه‌های فلک شد چو صحف انگلیون. ناصرخسرو که از مولف‌ش به دره یمکان، ناحیه‌ای در افغانستان، تبعید شده بود و ۴۰ سال در غربت به سر برد نیز به واژه غریب عینایی خاص داشت و چنین سرود: گرد غریب نشود شسته ز دیدار غریب/ گرچه هر روز سر و روی بشوید به غلاب. در عین حال از قرن هفتم به بعد ادب فارسی بیش از گذشته شاهد تکرار کلمه عجیب و حتی غریب بوده است. عطاریکی از شاعرانی است که این کلمه را به‌کار برده است؛ نظم من‌خاصیتی دارد عجیب/ زانک هر دم بیشتر بخشد نصیب و ملامحسن فیض‌کاشانی، عارف و شاعر دوره صفویان (قرن دوازدهم) غزلی دارد که کلمه عجیب‌تر ردیف آن به شمار می‌رود؛ گفتی مرا که چیست ز خوبان عجیب‌تر/ ایشان ست آفرینش ایشان عجیب‌تر.

از اساطیر ایرانی تا عجایب‌نگاران

با وجودی‌که افسانه‌ها و اساطیر ایرانی نخستین سرچشمه‌های نگارش عجایب‌نامه‌ها است، احتمال دارد که اقبال به این واژه، مدیون تلاش‌های عجایب‌نگارانی باشد که فعالیت خود را از سده سوم و چهارم آغاز کردند. «عجایب‌الهند»، اثر بزرگ بن شهریار رامهرمزی از نخستین عجایب‌نامه‌هاست که در قرن چهارم تحریر شد. در عین حال «عجایب‌المخلوقات و غرائب‌الموجودات» اثر زکریای قزوینی از جمله آثار است که تأثیر زیادی در ادب فارسی داشته است. قزوینی که به بلیناس رومی موسوم بود، این اثر را در قرن هفتم تحریر کرد و در کیهان‌شناسی، جغرافیا، زمین‌شناسی، حیوان‌شناسی و نژادشناسی... سرآمد روزگار خود بود. این دانشمند ایرانی با خلق کتاب خود خیال و واقعیت را درهم آمیخت و مطالب علمی را همراه با خرافات برای ما به وصف کشید. او آفرینش را از آن جهت عجیب می‌داند که یاد آوری علت

تصورات مردم از جهان، تأثیر شگرفی گذاشتند و به شکل‌گیری برخی از باورها و افسانه‌ها کمک کردند. درواقع عجایب‌نگاری نشان‌دهنده کنجکاوی انسان نسبت به ناشناخته‌ها و تمایل او به کشف اسرار جهان، ناشناخته‌ها و شگفتی‌های هستی است. در عین حال شگفتی‌های عجایب‌نامه‌ها غالباً با خیال آدمی مرتبط است و ارتباطی با عقل سلیم ندارد. در حالی‌که عجایب این روزگار نه‌تنها عجیب است و احساس شگفتی و حیرت را در انسان به‌وجود می‌آورد که غریب و دور از ذهن عجایب‌نگاران و اکثر انسان‌ها محسوب می‌شود.

سؤالات فلسفی عمیق و فناوری‌های روزآمد

هوش مصنوعی و تکنولوژی‌های جدید از جمله عجایب این دوران عجیب است. پیشرفت‌های اخیر در حوزه هوش مصنوعی، به‌ویژه در زمینه یادگیری ماشین و شبکه‌های عصبی، باعث به‌وجود آمدن پدیده‌های جدید و پیچیده‌ای شده که برای بسیاری دور از ذهن و غیرقابل درک به نظر می‌رسد. هوش مصنوعی در کشف داروهای جدید، طراحی مواد پیشرفته و پیش‌بینی پدیده‌های طبیعی، نقش مهمی ایفا می‌کند. مدل‌های زبانی بزرگی مانند جی‌پی‌تی فور‌قادر است متن‌های خلاقانه و حتی کدهای برنامه‌نویسی تولید کند که شباهت زیادی به آثار انسانی دارد. این پیشرفت‌ها سؤالات فلسفی عمیقی را درباره ماهیت خلاقیت و هوش مطرح می‌کند. پیشرفت‌هایی در زمینه بیوتکنولوژی، مانند ویرایش ژن که به معنای تغییر مستقیم توالی دی‌ان‌ای یک موجود زنده است، به خلق موجودات و مواد جدیدی منجر شده که در گذشته دور از تصور بودند. ویرایش ژن، امکان دستکاری ژن‌ها در سطحی بسیار دقیق را فراهم آورده و به دانشمندان اجازه می‌دهد ژن‌های معیوب را اصلاح کنند، ویژگی‌های جدیدی به موجودات زنده اضافه کنند، حتی بیماری‌های ژنتیکی را درمان کنند و داروهای جدید بسازند. این روش حتی در تولید محصولات کشاورزی مقاوم‌تر نیز کاربرد دارد. این فناوری انقلابی به دانشمندان اجازه می‌دهد تا ژنوم موجودات زنده را با دقت بسیار بالایی ویرایش کنند و امکان ایجاد تغییرات ژنتیکی در گیاهان، جانوران و حتی انسان را فراهم آورند. دانشمندان با استفاده از تکنولوژی مهندسی بافت، بافت‌ها و اندام‌های مصنوعی تولید کرده‌اند و با این کار، امید به درمان بسیاری از بیماری‌های لاعلاج را افزایش داده‌اند. همچنین کشف سیارات جدید، سیاهچاله‌ها، سیاره‌های فراخوشیدی و پدیده‌های کیهانی ناشناخته از دیگر امور عجیب و غیرمعمول این روزگار است. این کشف‌ها رمزهای دانش انسان را گسترش داده و به افزایش احساس شگفتی و حیرت در برابر جهان هستی منجر شده. نشان می‌دهد که منظومه شمسی تنها منظومه در جهان نیست.

متن کامل